

Î N C H E I E R E

30 iunie 2021

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios
administrativ al Curții Supreme de Justiție

În componența:

Președintele completului, judecătorul
Judecătorii

Svetlana Filincova
Galina Stratulat
Iurie Bejenaru

examinând admisibilitatea recursurilor declarate de către Paraschiv Andrei, reprezentat de avocatul Prutean Lilian și de către SRL „Kirsan Com”,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Paraschiv Andrei, împotriva SRL „Kirsan Com” cu privire la încasarea penalității și dobânzii de întârziere

și la cererea reconvențională depusă de SRL „Kirsan Com” împotriva lui Paraschiv Andrei cu privire la încasarea sumei,

împotriva deciziei din 09 februarie 2021 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost respinsă cererea de apel declarată de Paraschiv Andrei, admisă cererea de apel depusă de SRL „Kirsan Com”, casată parțial hotărârea din 06 aprilie 2020 a Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) și în această parte emisă o nouă hotărâre prin care pretenția a fost respinsă,

c o n s t a t ă :

La 20 mai 2019, Paraschiv Andrei s-a adresat cu cerere de chemare în judecată împotriva SRL „Kirsan Com”, solicitând rezoluțiunea contractului de investiții nr. 016/KRS-17 bl. C din 02 decembrie 2013, încasarea penalității în mărime de 10 913 euro, a dobânzii de întârziere în mărime de 30 541 de euro și a cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii a indicat că, la 02 decembrie 2013, între Paraschiv Andrei și „Kirsan Com” SRL a fost încheiat contractul de investiții nr. 016/KRS-17 bl. C privind investirea capitalului în construcție.

Obiectul contractului a constituit construcția și transmiterea în proprietate a unui apartament nr.X bl. X cu 2 odăi, cu suprafața totală de 56,56 m², situat la etajul 4 al casei de locuit pe str. XXX, nr. cadastral:XXXX. Conform p.2.1 al contractului de investiții nr.016/KRS-17 bl. C, Paraschiv Andrei s-a obligat să achite suma totală de 33 936 de euro, iar pârâtul s-a obligat să execute construcția bunului imobil și să-l transmită în proprietatea reclamantului. În baza p.4.7 al contractului de investiții

pârâtul s-a obligat să transmită în proprietatea reclamantului apartamentul până la 30 noiembrie 2014, ceea ce nu a fost efectuat.

Pentru soluționarea litigiului apărut între părți, reclamantul Paraschiv Andrei s-a adresat către SRL „Kirsan Com” în formă verbală cu solicitarea de executare a prevederilor contractuale, însă aceste cereri au rămas fără răspuns.

La 27 iulie 2018, reclamantul, prin intermediul reprezentantului său, a înaintat SRL „Kirsan Com” cererea prealabilă prin care a solicitat soluționarea pe cale extrajudiciară problema îndeplinirii necorespunzătoare a obligațiilor stabilite prin contractul de investiții nr. 016/KRS-17 bl. C. Prin scrisoarea nr. 282 din 10 august 2018 SRL „Kirsan Com”, l-a informat că a luat act de petiția sus menționată, iar la 21 august 2018, i-a expediat o somație prin care a solicitat achitarea sumei de 5 159 de euro, ce constituie din majorarea suprafeței din apartament cu 2.94 m² în suma de 1764 de euro și 3395 de euro cu titlu de o tranșă din contract.

La 04 decembrie 2018, reclamantul Paraschiv Andrei a informat SRL „Kirsan Com” despre intenția de a rezilia contractul de investiții nr. 016/KRS-17 bl. C cu restituirea mijloacelor bănești investite.

Prin scrisoarea eliberată de SRL „Kirsan Com”, întreprinderea s-a angajat să restituie mijloacele bănești până la 30 ianuarie 2019, însă la 27 decembrie 2018, au fost restituite doar parțial mijloace bănești în sumă de 384 400 de lei.

La 15 februarie 2019, către SRL „Kirsan Com” a fost înaintată încă o cererea prealabilă, care a fost lăsată fără examinare nefiind primit niciun răspuns.

Având în vedere că rezilierea contractului și rambursarea sumei pe cale amiabilă este imposibilă, a solicitat rezoluțiunea contractului de investiții nr. 016/KRS-17 bl. C, încasarea penalității de întârziere în mărime de 30 541 de euro, a dobânzii de întârziere în mărime de 44 571,75 de lei și a cheltuielilor de judecată.

La 04 septembrie 2019, SRL „Kirsan Com”, a înaintat cerere reconvențională față de Paraschiv Andrei cu privire la restituirea sumei de 45 237,68 de lei.

Potrivit contractului încheiat între părți, SRL „Kirsan Com” urma să construiască și să transmită în proprietate apartamentul nr. XXX, str. XXXX, mun. Chișinău, iar Paraschiv Andrei s-a obligat să investească suma de 33 936 de euro. Pârâtul a efectuat o plată la data de 20 decembrie 2013 în mărime de 361 578,78 de lei și la 06 mai 2014, o plată în mărime de 190 893,32 lei, iar în total a achitat suma de 552 472,10 lei.

La 04 decembrie 2018, Paraschiv Andrei prin cerere a anunțat despre rezilierea contractului de investiție nr. 016/KRS-17 bl. C din 02.12.2013 (întrucât se află cu domiciliul peste hotarele țării), solicitând restituirea mijloacelor bănești. Astfel, obligația de restituire a sumei investite, este legată de o condiție suspensivă ceea ce presupune producerea unui eveniment, de care depinde nașterea raportului obligațional. În speță, condiția suspensivă este înstrăinarea bunului, în care a investit pârâtul, către terț. Având în vedere această condiție, termenul suspensiv amână exigibilitatea obligației până la momentul împlinirii sale.

Până la scadența a restituit lui Paraschiv Andrei suma de 384 400 lei la 27 decembrie 2018 și 213 309,78 de lei la 29 mai 2019. În total, în beneficiul lui Paraschiv Andrei a fost achitată suma de 597 709,78 lei, adică mai mult cu 45 237,68 lei decât plata efectuată de către Paraschiv Andrei. În asemenea situații, excedentul sumei de 45 237,68 lei are calitatea de plată nedatorată, iar regula plății nedatorate

stabilește principiul potrivit căruia dacă o datorie nu există, plata trebuie să fie restituită celui ce a făcut-o. Până la adresare în instanță, Paraschiv Andrei nu dispune de acte contabile care să justifice și să acopere suma transferată și nu a întreprins nici o acțiune de restituire a acestei sume.

Astfel, SRL „Kirsan Com” a solicitat prin cererea reconvențională încasarea de la Paraschiv Andrei a sumei de 45 237,68 cu titlu de plată nedatorată și a sumei de 1357,13 lei cu titlu de taxă de stat.

Prin hotărârea din 06 aprilie 2020 a Judecătoriei Chișinău (sediul Centru), a fost admisă parțial cererea de chemare în judecată înaintată Paraschiv Andrei împotriva SRL „Kirsan Com”.

A fost încasată de la SRL „Kirsan Com” în beneficiul lui Paraschiv Andrei, cu titlu de dobândă de întârziere suma de 44 571,75 de lei și cu titlu de asistență juridică suma de 7 500 de lei, iar în total 52 071,75 de lei.

A fost încasată de la SRL „Kirsan Com” în beneficiul bugetului de stat suma de 1562,16 lei.

În rest, cererea de chemare în judecată înaintată de Paraschiv Andrei împotriva SRL „Kirsan Com” a fost respinsă, ca nefondată.

A fost respinsă ca fiind neîntemeiată cererea reconvențională formulată de SRL „Kirsan Com” împotriva lui Paraschiv Andrei cu privire la încasarea sumei cu titlu de plată nedatorată și a taxei de stat.

Pentru a hotărî astfel, prima instanță a reținut cu privire la pretenția de încasare a penalității că reclamantul, primind mijloacele financiare investite în construcție, nu și-a rezervat dreptul de a pretinde și penalități de la pârât, pretenția reclamantului fiind neîntemeiată.

Cu privire la încasarea dobânzii de întârziere, având în vedere că prin răspunsul la cererea înaintată de către reclamant societatea pârâtă și-a luat angajamentul de a restitui lui Paraschiv Andrei suma achitată ca investiție în construcție până la 30 ianuarie 2019, termen pentru care ultimul nu a obiectat, iar de facto suma a fost restituită integral la 29 mai 2019, Paraschiv Andrei este îndreptățit să solicite încasarea dobânzii de întârziere.

Prima instanță a respins acțiunea reconvențională înaintată de SRL „Kirsan Com” menționând în acest sens că potrivit contractului încheiat între părți costul total al apartamentului indicat în anexa nr.1 constituie 33 936 de euro, iar plata va fi efectuată în lei moldovenești, conform cursului stabilit de BNM la data plății. Astfel, potrivit cursului actual la data efectuării plăților de către Paraschiv Andrei, ultimul a achitat în beneficiul SRL „Kirsan Com” suma de 30541 de euro (552 472,10 lei), însă SRL „Kirsan Com” restituind această sumă de 30541 de euro nu a ținut cont de cursul actual la data plății și a restituit doar 597 709,78 de lei din 603 110,20 de lei.

Prin decizia din 09 februarie 2021 a Curții de Apel Chișinău, a fost respinsă cererea de apel declarată de Paraschiv Andrei, admisă cererea de apel depusă de SRL „Kirsan Com”, casată hotărârea din 06 aprilie 2020 a Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) în partea încasării dobânzii de întârziere și în această parte emisă o nouă hotărâre prin care pretenția a fost respinsă.

Pentru a decide astfel instanța de apel a menționat că Paraschiv Andrei a depus cererea privind rezilierea contractului fără acordarea SRL „Kirsan Com” termenului suplimentar pentru executare obligațiilor contractuale și fără indicarea termenului

scadent pentru restituirea mijloacelor bănești investite. În așa mod, instanța de apel a considerat rezonabil pentru executare condițiilor contractuale, termenul de la 04 decembrie 2018 și până la data adresării reclamantului/apelant în instanța de judecată – 20 mai 2019, dată care a fost considerată data rezilierii contractului, iar prin restituirea la 29 mai 2019 a sumei investiției SRL „Kirsan Com” a executat la scadență obligația pecuniară față de Paraschiv Andrei.

La 22 martie 2021 (prin poștă electronică) și la 24 martie 2021, Paraschiv Andrei, reprezentat de avocatul Prutean Lilian, a declarat recurs împotriva deciziei din 09 februarie 2021 a Curții de Apel Chișinău, solicitând casarea acesteia și a hotărârii primei instanțe în partea pretențiilor respinse din acțiunea inițială și în această parte să fie emisă o nouă hotărâre de admitere integrală a pretențiilor.

În motivarea recursului a indicat că instanța de apel la emiterea deciziei a interpretat în mod eronat legea, iar aprecierea probelor a fost una arbitrară.

La 11 mai 2021 (prin oficiul poștal), SRL „Kirsan Com” a declarat recurs împotriva deciziei din 09 februarie 2021 a Curții de Apel Chișinău, solicitând casarea acesteia și a hotărârii primei instanțe în partea respingerii acțiunii reconvenționale cu emiterea unei noi hotărâri prin care acțiunea reconvențională să fie admisă.

În motivarea recursului au indicat că, instanța de apel la emiterea deciziei a interpretat în mod eronat legea.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) al Codului de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale.

Din materialele dosarului rezultă că decizia recurată a fost pronunțată la 09 februarie 2021, expediată părților la 19 aprilie 2021, fără a se cunoaște cu certitudine data recepționării acestuia, iar recursurile au fost declarate la 22 martie 2021 și la 11 mai 2021. Astfel, se constată că recurenții s-au conformat prevederilor legale și au declarat recursurile împotriva deciziei instanței de apel în termenul stabilit de lege.

Analizând temeiurile invocate în cererile de recurs în raport cu materialele cauzei și prevederile legale, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursurile declarate de către Paraschiv Andrei, reprezentat de avocatul Prutean Lilian și de către SRL „Kirsan Com”, inadmisibile, din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) al Codului de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural prevăzute de art. 432 alin. (2), (3) și (4) al Codului de procedură civilă.

În conformitate cu art. 433 lit. a) al Codului de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) al Codului de procedură civilă.

În conformitate cu art. 440 alin. (1) al Codului de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra inadmisibilității recursului. Încheierea se emite conform prevederilor art. 270 și nu conține nici o referire cu privire la fondul recursului.

Dat fiind faptul că temeiurile de declarare a recursului împotriva deciziei curții

de apel, prin prisma prevederilor secțiunii a 2-a a capitolului XXXVIII al Codului de procedură civilă, sunt strict delimitate de art. 432, Completul reține că reieșind din prevederile art. 437 alin.(1) lit. f) al Codului de procedură civilă, în sarcina recurentului este impusă obligația delimitării esenței, temeiului și argumentării acelei/acelor încălcări esențiale și/sau a acelor circumstanțe ce indică la aplicarea eronată a normelor de drept material sau procedural, și care ar dicta necesitatea considerării recursului ca fiind admisibil.

În speță, însă criticile invocate de Paraschiv Andrei, reprezentat de avocatul Prutean Lilian și de către SRL „Kirsan Com”, nu pot duce la admisibilitatea recursurilor, ori acestea nu pot fi reținute prin prisma art. 432 al Codului de procedură civilă, în condițiile în care se insistă în mod exclusiv asupra reaprecierii circumstanțelor cauzei, în detrimentul evidențierii ilegalității soluției instanței de apel.

Acest fapt denotă caracterul declarativ a recursurilor, fiind lipsite de esență, care evidențiază simplul fapt al dezacordului recurenților cu soluția dată de instanța de apel, precum și lipsa temeiurilor legale de declarare al recursului, având în vedere faptul că, rolul exclusiv al recursului este de a asigura efectuarea unui control de legalitate a deciziei atacate în baza temeiurilor legale de declarare a recursului strict prevăzute de art. 432 alin. (2), (3) și (4) al Codului de procedură civilă.

Or, nu este suficientă simpla expunere a circumstanțelor faptice ale cauzei, fiind necesară motivarea recursului cu indicarea amănunțită a motivelor de nelegalitate pe care se întemeiază, precum și dezvoltarea lor. Motivarea recursului înseamnă nu doar exprimarea nemulțumirii față de actul de dispoziție pronunțat în apel, ci expunerea tuturor motivelor pentru care, din punctul de vedere al părții, instanța a pronunțat o hotărâre neîntemeiată. Aderent, recursul nu se poate limita la o simplă indicare a textelor de lege, condiția legală a dezvoltării motivelor de recurs implicând determinarea greșelilor anume imputate instanței de apel, o minimă argumentare a criticii în fapt și în drept, precum și indicarea probelor pe care se bazează.

Abordarea recurenților, în speță, însă evidențiază în mod clar dezacordul acestora cu soluția dată de instanța de apel, iar argumentele recursurilor nu permit identificarea omisiunilor sau erorilor care ar impune considerarea acestora ca fiind admisibile.

Prin prisma jurisprudenței CtEDO, recursul trebuie să fie efectiv, adică să fie capabil să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri, trăsătură distinctivă care nu este evidențiată în cererile de recurs declarate de către Paraschiv Andrei, reprezentat de avocatul Prutean Lilian și de către SRL „Kirsan Com”.

Astfel, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție constată lipsa temeiurilor care ar dicta necesitatea considerării recursurilor ca fiind admisibile.

În conformitate cu art. 270, 431 alin. (2), art. 433 lit. a) și art. 440 alin. (1) ale Codului de procedură civilă, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Se consideră inadmisibile recursurile declarate de către Paraschiv Andrei, reprezentat de avocatul Prutean Lilian și de către SRL „Kirsan Com”.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului, judecătorul

Svetlana Filincova

Judecătorii

Galina Stratulat

Iurie Bejenaru